

Prædiken til 4. søndag efter helligtrekonger

Matt. 8, 23-27

I dag skal vi til søs, ud til ordene om havet. Fryden en blikstille morgen ved bugten, når en ny dag langsomt folder sig ud i al dens skønhed - solopgangen, den blide vind og lyden af bølgerne mod stranden. Ordene inviterer os til at gå ombord i en båd og tage ud på eventyr.

Måske I husker storebæltsfærgerne, tiden før broen? At vente ved færgeløbet, komme ombord, op at stå på dækket, kigge ud, mærke blæsten og havet, en kærkommen pause på vejen fra sted til sted - måske en kop kaffe, en bog eller et spil med andre. Sådan har danskere gjort i årtusinder. Vi er gået ombord for at krydse fjord, sund, bælt, Kattegat og Skagerak - på vej mod nye horisonter, hen til familie og venner, ud for at handle med fremmede folk, en arbejdsrejse for en sag. Søen, fjorden, sundet, bugten og havet er en del af vores historisk-praktiske ånd. "Jeg gik mig over sø og land, der mødte jeg en gammel mand". Ordene på havet er fuld af fryd, nysgerrig interesse.

Nu bor der også andre ord på havet end de frydefulde. Det uforklarlige, uberegnelige og urolige bor i havets dyb. Voldsomme bølger kan rejse sig og stormen komme. Det frydefulde kan hurtigt blive til forvirring,

angst og undergangsstemning. Dybet åbner sig for at fortære og trække ned. Havet slår op for at sluge, frådende farlig.

Som oftest gælder ordene på havet det, vi ikke magter - os på et dybt stormfuldt hav, en lillebitte vrage i vældige bølger. Det stormende hav er stemningen, når trygheden er borte og alt det, vi normalt bryster os af med stolthed, intet betyder. De dage, hvor bølgerne vil sluge os, virker civilisationens spor og kulturens værk - samfund, viden og teknik - som en krusning på overfladen. Mens stormen på søen raser, ved vi, hvor skrøbelig menneskeverdenen kan blive.

Ordene og stormen på søen. Det er ikke alt, vi kan tumle, selvom vi lykkeligvis bor i et trygt og dejligt land uden store truende katastrofer. Jordskælv mærker vi intet til, sult og åbenbar nød hærger ikke gadebilledet her hos os. Og alligevel er livets storme her. Et menneske kan bære på tårnhøje bølger indeni. Sindet kan være en åben plads for kaos, uro og lidelse. Et smilende menneske, som holder facaden på vej ned ad strøget, kan indeni have det som en vrage i høj bølgegang. Sindet kan trække os ned i det blå dyb. Januar måneds kulde og mørke er højtid for sygedage, alkohol, lægebesøg, me-

Redaktion
Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

dicin og depressioner. Det er ikke kun cykelrytterne, som doper sig for at klare konkurrencen med de andre. Når frosten finder vej til kærligheden, så vi bliver forladt og må se børn og omgivelser blive ulykkelige, er vi i stormen på søen. Ulykke eller sygdom kan få os til at miste fodfæstet. At være menneske er at leve med det uforklarlige, uberegnelige og urolige. Der er storme, som slår os omkuld, uanset hvor godt vi holder fast i rorpinden og forsøger at styre udenom. Det er ikke alt, vi kan uddanne og arbejde os fra, forsikre os imod eller holde borte ved at betale aflad.

Fortællingerne om havet er dragende. Tænk på Det Gamle Testamente, på jøderne og havets dyb. For jøderne er havet det farlige og ubestemmelige, langt større end den styrke et menneske finder i sig selv. De taler om urhavet, og de ser Gud som den eneste mulighed for at sætte dybet på plads. Her hjælper kun Guds skabelse, mener de. Livets første morgen sender Gud en storm over verdensdybet, det store mørke hav. Det var en storm for at skabe orden. Jorden dukker op af dybet og ligger som en ø midt i havet. Men udenom, mener jøderne, er det urolige og farlige hav der stadigvæk. Og bryder man grænserne for livet på jordens ø, ødelægger man det dyrebart levende, så vil urdybet rejse sig og lade en syndflod tilintetgøre alt, undtagen det sidste spinkle håb for livet. Havet er dybet, hvor kun Gud kan hjælpe. Derfor optræder havet også i Det gamle Testamente i skikkelsen Livjatan, - dragen som Gud bekæmper. Gud, dybet og mennesket. Eller tænk på fortællingen om profeten Jonas. For Jonas bliver havet til skyldens sted.

Han er et skyldigt menneske, som overlades til de frådende bølger og tumler forvildet om i dybet. Her ser vi en flygtning og oprører. Han ligger i dybet som en vragstump. Og herfra råber han: Fra det dybe råber jeg til dig, Herre min Gud – hjælp mig i dybet.

I Det nye Testamente hører vi, at vor Herre sover midt i stormen på søen. Han er rolig, tryk og sikker. Han frygter ikke stormen. De andre omkring ham er bange, så bange, at de beder om hjælp, fremsiger en bøn: ”Herre, frels os. Vi går under”. Da rejser han sig, truer ad storm og sø, og det bliver blikstille.

Ordenes handling kan være som et hav i oprør. Der er stormens styrke i ordene. Gud holder os oppe, så vi ikke synker. Derfor sover Jesus midt i stormen, rolig og tryk. Han favner den umulige livssituation med troens ro og rækker troens ro frem til os alle. Vi er ombord med ham, går ikke under og bliver ikke smidt over bord. Vi er ikke en vragstump i bølgegang, selvom vi måske nogle gange føler det sådan. Vi har hans ord på havet.

At blive holdt oppe i tilværelsens bølgegang. Det er Guds værk – troens ro gennem ordet, når livet stormer. Jeg ved, at det lyder både utroligt og ufatteligt, meget mere end vi mennesker kan, ved og accepterer. Troens ro gennem ordet - at leve i visheden om at blive holdt oppe og bevaret, trygt at turde færdes frit over dybet, modigt at leve uden frygten for at synke til bunds - at give sig hen til den anden og de andre fuldt og helt uden angsten for at miste. Det er troens ro gennem ordet. Han sover, mens det stormer. Han stoler på, at ordene kan forandre og

redde situationen. Det er tilliden til ordenes løfte, som giver troens ro. Ordenes løfte er forskellen mellem tvivlens frygt og troens ro. Og sådan er det ikke alene på havet, men i ethvert livsforhold. Om vi tror på ordenes løfte afgør, om vi sover trygt eller er tvivlende, søvnløse menneske plaget af frygt.

Vi vil slutte med det maritime, søfarten. Det er passende i en søfartskirke, Sct. Clemens Kirke med ankeret som attribut. De gamle sagde, at Gud er som et skib, der holder mennesker oppe i alt slags vejr, selv i høje bølger og vilde storme. Og det er Guds ord, som styrer skibet – ordet er rorpinden. Det er tilladt alle og enhver at komme ombord. Uanset hvordan stormen end tumler rundt med os, gælder ordets løfte og troens ro – du er altid med ombord, jeg forkaster dig aldrig. Smid frygten overbord og brug livet på at elske.

”Hvem er han, siden både storm og sø adlyder ham?” Han er ordenes løfte. Amen.

Henrik Grøndal Lund
Aarhus Domkirke

Salmer:
739, 305, 36, 149, 32, 356